

částky, převyšující 25.000 Kč, nikoli však nad jeden milion Kč, jest pojišťovna povinna zadržeti jednu třetinu. Pro otázku, zda jest pojišťovna povinna řídit se tímto předpisem, jest zajisté rozhodující, že žalovaná pojišťovna má své sídlo v Praze a že tam koná veškeré platy, tedy v oblasti práva tam platného. Nelze tedy pochybovati, že žalovaná je vázána uvedeným výnosem a nelze tu užití odchylných předpisů, platných snad pro jinou právní oblast, o které dovolatelka opírá svůj nárok.

Čís. 15898.

Věřitel, který se marně pokusil, aby dosáhl honorování kuponů dlužních úpisů u platebny a ve splništi, ježto dlužník neposkytl úhradu, jest oprávněn žádati zaplacení přímo u dlužníka.

(Rozh. ze dne 5. března 1937, Rv I 1829/36.)

Žalovaná obec uzavřela ve Spojených státech severoamerických dolarovou zápůjčku, na niž byly vydány dlužní úpisy majiteli znějící s kupony, na základě nichž mohli majitelé kuponů žádati proplacení pololetních úroků. Poněvadž kupon, splatný 1. ledna 1935, nebyl proplacen proto, že žalovaná obec nedala fiskální agentuře v New Yorku (v místě splniště) k dispozici částky potřebné k proplacení kuponů, domáhá se žalobce zaplacení příslušné částky přímo na obci. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobce směl podle smlouvy požadovati honorování především u platebny a ve splništi (U. S. A.). Toto smluvní ustanovení je zajisté v zájmu žalované obce, na niž nelze požadovati, aby pro placení kuponů měla plnou úhradu jak v místě plnění, tak i doma. Proto je její prvotní povinností, aby zřídila dostatečnou úhradu u platebního místa, kde se má žalobce domáhati zaplacení. Jestliže se však žalobce o to pokusil, ale nedostalo se mu zaplacení proto, že se žalovaná nepostarala o úhradu, nelze zajisté žalobci upírati právo, aby žádal zaplacení přímo u žalované obce, když tu její zájmy již nejsou dotčeny, protože se od ní nepožaduje pohotovost úhrady na dvou místech. Bylo by jenom docela nepotřebnou oklikou, kdyby — podle žalované — bylo žalobci přiznáno právo, aby se po případě sporem domohl odsouzení žalované k tomu, aby pro něho zřídila úhradu u americké banky, a kdyby pak žalobci k vymožení tohoto nároku měla býti povolena exekuce. Ani právně, ani hospodářsky nelze tuto konstrukci žalované odůvodniti a udržeti.

Čís. 15899.

Může-li býti služební poměr rozvázán jen po provedeném disciplinárním řízení, musí býti kárné řízení se zaměstnancem, jehož služební poměr má býti zrušen z důvodů uvedených v § 34 č. 1, 3, 4 a 6 zák.

č. 154/1934 Sb. z. a n., zavedeno v osmidenní lhůtě uvedené v prvním odstavci § 35 řeč. zák. a v téže lhůtě po skončení disciplinárního řízení musí vyvodit zaměstnavatel důsledky z kárného výroku, jinak platí domněnka § 35, odst. 1, uveď. zák. o prominutí služebního poklesku.

(Rozh. ze dne 5. března 1937, Rv I 8/37.)

Žalobce, definitivní bankovní úředník, dostal dne 15. listopadu 1934 výpověď ze služebního poměru, jež nebyla uznána pravoplatným rozsudkem pracovního soudu Cpr III 512/35 za platnou. Zároveň bylo v řečeném rozsudku vysloveno, že žalobcův definitivní služební poměr nadále trvá. Když žalobce chtěl po pravoplatnosti tohoto rozsudku opět nastoupit službu, oznámila mu žalovaná, že mu dává dovolenou až do skončení disciplinárního řízení, které s ním zavádí podle předpisu § 18 služebního řádu. Disciplinární komise uznala pak žalobce vinným služebními přestupky a navrhla jeho propuštění bez odbytného, což se stalo usnesením správní rady žalované dne 21. února 1936. Žalobce domáhá se služebního platu a výroku, že jeho propuštění není po právu, přednesl, že zrušení služebního poměru se stalo opožděně, neboť služební přestupky, na základě nichž disciplinární komise navrhla jeho propuštění, pocházejí vesměs z doby před výpovědí, tedy z doby před 15. listopadem 1934. Byl-li jeho služební poměr zrušen teprve 22. února 1936, nebyla zachována předepsaná osmidenní lhůta, služební poměr proto dosud trvá a jest žalovaná povinna doplatit žalobci zadržené služné. Mimo to žalovaná uplatňuje pro zrušení služebního poměru tytéž důvody, z nichž dala mu výpověď, což není podle zákona č. 154/1934 Sb. z. a n. dovoleno, a jest i z toho důvodu zrušení služebního poměru neplatné. Proti žalobě namítla žalovaná, že žalobce byl propuštěn v zákonné osmidenní lhůtě, neboť disciplinární komise oznámila své rozhodnutí o žalobci správní radě dne 21. února 1936, ta o něm ihned rozhodla a žalobce dopisem z 22. února 1936 ze svých služeb propustila. To, že v původní výpovědi bylo užitých těchto důvodů jako k propuštění, nemůže býti důvodem neplatnosti tohoto propuštění, neboť užití mírnějšího prostředku — výpovědi — nemůže prekludovati užití ostřejšího — propuštění — z těchto důvodů. P r v ý s o u d uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d nevyhověl odvolání.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pravoplatným rozsudkem pracovního soudu ze dne 28. listopadu 1935 Cpr III 512/35 bylo vysloveno, že výpověď, daná žalobci žalovanou bankou ke dni 15. listopadu 1934, je neplatná a že pracovní poměr žalobcův dále trvá. Tento rozsudek neměl povahu konstitutivní, nýbrž deklaratorní a bylo jím uznáno, že zrušení žalobcova služebního poměru výpovědí nemá účinnosti. Služební poměr žalobcův trval tudíž nezměněně dále a platilo pro něj zvláště ustanovení § 35 zák. č. 154/1934 Sb.

z. a n., že z důvodů v § 35, odst. 1, řeč. zák. uvedených může být předčasně zrušen jen v osmidenní lhůtě potom, kdy se druhá strana dověděla o některých z těchto důvodů, jinak je tento důvod podle zákona prominut. Z toho vyplývá, že, byla-li žalobci dána z takových důvodů výpověď, nelze jich již užítí k pozdějšímu jeho propuštění ze služby, které se stalo teprve dne 22. února 1936, tedy dávno po uplynutí dočtené osmidenní lhůty, dlouho poté, kdy se žalovaná ve sporu Cpr III 512/35 dne 28. listopadu 1935 již dověděla o služebních poklescích žalobcových v tomto sporu projednávaných. Netřeba se proto obírat otázkou, proč volila žalovaná banka mírnější prostředek výpovědi místo ostřejšího prostředku propuštění, a zda byla v právním omylu, neboť s uplynutím lhůty spojuje zákon nevývratnou domněnku, že propouštěcí důvod byl prominut. Není tu sporu o tom, že žalobce jako definitivní úředník banky mohl být propuštěn pouze po provedeném kárném řízení. V § 35 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. není výjimky pro případy, v nichž podle služební smlouvy může být důvod propouštěcí uplatněn jen kárným řízením, a proto jest schválný názor odvolacího soudu, že proti žalobci musilo být v osmidenní lhůtě zavedeno disciplinární řízení. Nesprávný je tedy názor dovolatelčin, že tam, kde lze propuštění vyslovit teprve po provedeném řízení disciplinárním, počíná prý lhůta plynouti teprve ode dne oznámení výroku disciplinární komise. Vždyť předpis § 35 uved. zák. vyžaduje určité prohlášení zaměstnavatelovo v osmidenní lhůtě, že chce užítí důležitého důvodu, a tím je právě v takovém případě zahájení disciplinárního řízení, jehož provedení může podle okolností trvat i dlouhý čas. Bylo-li včas (v osmidenní lhůtě, stanovené v § 35 uved. zák.) zavedeno disciplinární řízení, pak nezáleží na délce doby jeho provedení a jest jen potřeba, aby zaměstnavatel po ukončení kárného řízení včas, t. j. rovněž v osmidenní lhůtě vyvodil z výroku disciplinární komise důsledky. Co se týká žalobcova poměru, předpisuje služební řád v § 18, že o zavedení disciplinárního řízení jest obviněného písemně uvědomiti a udati mu přestupek, který se mu dává za vinu, a proto u něho nestačilo, aby kárné řízení bylo proti němu zavedeno v osmidenní lhůtě, nýbrž bylo též třeba, aby v téže lhůtě byl i písemně uvědoměn o jeho zavedení. Žalobci však v lednu 1936, když chtěl po pravoplatnosti rozsudku pracovního soudu v P. opět nastoupiti službu, bylo žalovanou bankou oznámeno, že mu dává dovolenou až do skončení disciplinárního řízení, které se s ním zavádí podle § 18 služebního řádu, a proto je zřejmé, že pokud šlo v tomto řízení o služební poklesky, pro něž banka žalobci již dala výpověď ke dni 15. listopadu 1934, byla lhůta § 35 řeč. zákona již promeškána. Stejně se tomu má v příčině pozdějších provinění, jichž se žalobce ve službě dopustil v době ode dne 15. listopadu 1934 do konce roku 1934. Ve sporu Cpr III 112/35, který byl veden mezi týmiž procesními stranami jako nynější spor a v němž žalovaná banka svými k tomu oprávněnými činovníky udělila plnou moc Dr. Františku V., uvedl jmenovaný zástupce v přípravném spise Cpr II 512/35 ze dne 7. září 1935 na přetřes i takové služební poklesky, jichž se dopustil žalobce v době po 15. listopadu 1934, a je tedy odůvodněn závěr odvolacího soudu, že tyto po-

klesky byly žalované firmě známy aspoň dne 7. září 1935, avšak disciplinární řízení, v němž se disciplinární komise zabývala i těmito služebními poklesky a vyslovila se o nich ve svém návrhu, bylo zavedeno se žalovaným teprve v lednu 1936 a nebyla tudíž ani stran těchto služebních poklesků zachována osmidenní lhůta § 35 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. Žalovaná banka nemůže tudíž těchto poklesků použití k propuštění žalobce ze služby a nemůže se ani ve smyslu druhého odstavce § 35 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. dovolávat dřívějších poklesků, t. j. těch, jichž se dopustil žalobce do dne výpovědi, ježto i služební poklesky po tomto dni spáchané byly prominuty tím, že o nich nebylo proti žalobci včas zavedeno disciplinární řízení.

Čís. 15900.

K § 52 č. 2 staveb. řádu pro Čechy (zák. č. 5/1889 z. z.).

Stavitel, jenž provádí nástavbu domu, a stavební polír, jemuž bylo svěřeno provádění stavby, jsou odpovědní za škodu vzešlou mimojdoucímú chodci pádem části stavebního materiálu (části cihel, malty a pod.), neučinil-li nikdo z nich bezpečnostní opatření na ochranu mimojdoucího obecnstva, aby jimi bylo zabráněno nebezpečí hrozícímu pro ně z pádu stavebního materiálu s lešení.

Odpovědnost stavitelova jest osobní a nemůže býti přesunuta na jiné osoby.

(Rozh. ze dne 6. března 1937, Rv I 879/35.)

Žalobkyně se na žalovaných — staviteli a stavebním polírovi — domáhá náhrady škody za úraz, k němuž došlo tím, že se dělníku Rudolfovi K., pracujícímu na průčelí přestavby u rohu domu, odštípl při zahrocení cihly kousek malty nebo cihly, který spadl na ochranné lešení, tam se odrazil a přeskočiv nožní fošnu (prkno) kterou lešení bylo ohraničeno, padl žalobkyni na hlavu. Bezpečnostní opatření při této stavbě učiněná záležela v tom, že v průčelí budovy, na níž se prováděla nástavba, bylo postaveno ochranné lešení, jež po dobu bouracích prací nejenom podél průčelí, ale též po obou bočních stranách bylo uzavřeno poprsní stěnou 65 až 70 cm vysokou. Tato stěna po ukončení bouracích prací na obou bočních stranách byla odstraněna a zůstalo na boku lešení, kde se úraz stal, jen prkno, podle zjištění odvolacího soudu 25 až 30 cm vysoké, přes které, jak řečeno, přeskočil kousek malty nebo cihly. Výstražná znamení nebyla postavena a průchod pod lešením byl pro obecnstvo volný. O b a n i ž š í s o u d y neuznaly žalobní nárok důvodem po právu, majíce za to, že se žalování nedopustili ničeho, co by zakládalo jejich povinnost k náhradě škody, a že tedy jde o náhodu, jež stíhá poškozenou (§ 1311, první věta, obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d uznal žalobní nárok důvodem po právu.

D ů v o d y:

Úsudek odvolacího soudu jest právně mylný. Zákonné předpisy, k nimž jest v souzené věci přihlížeti, jsou stavební řád pro Čechy (zá-